

Rettferdighet foran veldedighet

Alternativt budsjett fra SV og Rødt

Budsjettvedtak

Bystyret vedtar byrådets forslag til handlings- og økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstilling I og II og budsjettforslag fra SV og Rødt.

Innledning

SV og Rødts budsjett viser hvordan kommunen kan prioritere ressursene for å forbedre tjenestetilbudet, gjøre arbeidsmiljøet for de ansatte tryggere og bedre, og sikre at de som har mest behov for fellesskapet og kommunen, får bedre liv.

Dyrtid, slunkne statlige overføringer og usikre fremtidsutsikter har satt sitt preg på økonomien i mange norske kommuner og fylkeskommuner. SV og Rødt mener likevel Trondheim kommune har et betydelig handlingsrom for å gjøre livene bedre for innbyggerne og kommunens ansatte. Det er nettopp i tøffe tider det offentlige må stille opp for innbyggerne sine gjennom gode tjenester.

Vi styrker grunnbemanningen i barnehage og skole, noe som er helt nødvendig for å møte utfordringene i oppvekstsektoren. Antall unge med særlig behov for oppfølging har økt, og Stortinget har vedtatt nye krav til kompetanse og bemanning. Bemanningssituasjonen har blitt mer kritisk over tid, uten at dette har blitt fulgt opp med økte bevilgninger. Mange barnehager og skoler i Trondheim greier ikke å oppfylle opplæringslovens krav. SV og Rødt mener det er nødvendig med en styrking av sektoren, og at dette også vil gi en samfunnsøkonomisk gevinst på sikt.

Vi øker driftsrammene for helse- og velferdssektoren, og legger inn en betydelig økning i sosialhjelpssatsene. Vi har over tid sett mer fattigdom, lengre matkøer og større sosiale forskjeller i Norge, også her i Trondheim. Disse problemene må løses strukturelt, men det minste vi kan gjøre som kommune er å sørge for at sosialhjelpssatsene holder tritt med prisutviklingen, og ikke setter mennesker i en uverdigg situasjon.

SV og Rødt justerer eiendomsskatten for næring for å omfordele og finansiere nødvendige satsinger. Vi mener at kommunen må nedprioritere ekstraordinære avdrag på lån til fordel for bedre tjenester, og at dette ikke er tiden for å sette av mer penger på kommunens allerede temmelig store fond.

Det er ikke paradegate i Munkegata vi trenger mest, men heller investeringer i barn og unges oppvekstvilkår. Vi prioriterer også investeringer som nytt bydelsbasseng, livssynsåpent seremonirom og begynnelse av nytt sentralanlegg for Trondheim Bydrift.

Vi styrker rusomsorgen og etablerer brukerrum og flere tilpassede botiltak. Rusavhengige trenger trygge, forutsigbare boforhold og robuste tjenester som forebygger skadevirkningene av rusavhengighet. SV og Rødt vil gi rusavhengige et verdig tilbud og mener dette haster.

Boligmarkedet har lenge vært en forskjellsmaskin i Trondheim. Vi vil følge opp vedtak om tredje boligsektor fra boligpolitisk plan, og ønsker et betydelig større innslag av prisregulerte allmennboliger, gjerne i samarbeid med ideelle aktører. Heller enn å legge ned Boligstiftelsen i Trondheim ønsker vi å legge til rette for at den skal kunne utvide virksomheten og tilby enda flere boliger. Vi vil også stille krav til at nye byutviklingsprosjekt, for eksempel på Nyhavna, skal inneholde varierte boligtyper og eierformer.

SV og Rødt mener kommunens ressurser kan forvaltes bedre og mer rettferdig. Å styrke grunnbemanningen på tjenesteområdene vil ha en inntektsside i form av bedre arbeidsmiljø, lavere sykefravær og bedre rekruttering. Å sørge for gode oppvekstvilkår og konkrete tiltak mot utenforskap som økte sosialhjelpssatser og et robust barnevern, lønner seg for oss som samfunn på sikt. Vi mener det er både ansvarlig, nødvendig og mulig å prioritere både tjenestetilbud og investeringer i en retning som gir mindre forskjeller og sterkere fellesskap, slik at Trondheim blir en enda bedre kommune å bo og jobbe i.

Investeringer

Bydelsbasseng øst

Bassengkapasiteten i Trondheim er lavere i dag enn da Pirbadet åpnet dørene for over 20 år siden. Det vil si at det er begrenset kapasitet til både svømmeopplæring og bassengidrettene. Vi ser også at det er mulig å holde prisene i bydelsbasseng lavere enn i Pirbadet, noe som er viktig for at alle skal kunne benytte byens svømmehaller. Et nytt bydelsbasseng på Moholt har vært tverrpolitisk prioritert. SV og Rødt vil starte byggingen og bevilger midler til å starte utbyggingen som planlagt.

Voldsminde barnehage og nærmiljøsenters

Voldsminde barnehage ble bygget som en del av gamle Lademoen skole på 50-tallet. Lademoen er en bydel som over lengre tid har hatt opphopning av levekårsutfordringer, og er en av tre bydeler i Trondheim som har inngått avtale med staten om områderettet innsats. I et fremtidig bygg sammen med barne- og familietjenesten og kulturenheten, kan man fortsette med et tverrfaglig samarbeid for å gjøre en forskjell for beboerne på Lademoen. Det vil skape relasjoner på tvers av kulturer og sosioøkonomiske forutsetninger og gi grunnlag for en reell integrering og inkludering. I forslagene til nye Voldsminde barnehage og nærmiljøsenters ligger det også en intensjon om lokaler til utlån for dem som ikke har plass hjemme til feiring av

bursdager, eid, dåp, konfirmasjon og alt annet der man har behov for å samles. SV og Rødt realiserer derfor utbyggingsplanene av Voldsminde barnehage og nærmiljøsentre, og ferdigstiller bygget så fort det lar seg gjøre.

Tre nye fritidsklubber

Fattigdom, dårlige levekår og utenforskap er viktige årsaker til vold og kriminalitet. Når flere og flere ungdommer bor trangt sammen med flere søsken, og familier har dårlig økonomi, blir det enda viktigere at rammene på ungdommens fritid, er trygge arenaer med meningsfulle tilbud. SV og Rødt vil bygge og drifte én ny fritidsklubb per år.

Flere nye botiltak rus

Det har vært kjent lenge at det er et stort behov for flere botiltak innen rusfeltet. Vi skal ha differensierte boliger for de ulike målgruppene og de skal være i tråd med faglige anbefalinger med tanke på sikkerhet og antall beboere på hvert tiltak. Det skal planlegges for botiltak med 6 til 9 leiligheter, avhengig av målgruppe, med tilhørende tjenesteareal og fellesareal.

Byrådet legger inn et nytt botiltak i perioden i sitt budsjett, men vedkjenner at behovet er større. SV og Rødt mener det er av høy prioritet å sørge for trygge boliger for rusavhengige som trenger helse- og sosialfaglig oppfølging for å ta vare på seg selv. Dette bidrar også til mindre utgifter for kommunen til midlertidige boliger, og gir oss alle en tryggere by å bo og leve i.

Etablere brukerrum og samlokalisere lavterskeltjenester

Behovet for å etablere et brukerrum for rusavhengige og samlokalisere lavterskeltjenestene for samme gruppe er presserende. Helsedirektoratet har på bakgrunn av de høye overdosetallene fra 2023, senest i november 2024 presisert hvor viktig det er med overdoseforebyggende tiltak i kommunene, herunder brukerrum. Målet med samlokaliseringen er å styrke det rusfaglige miljøet og bidra til et helhetlig tjenestetilbud for en særlig utsatt gruppe mennesker i byen vår. Det er besluttet at den fremtidige plasseringen skal være på E.C. Dahls stiftelse. SV og Rødt setter av midler til å gjennomføre den ombyggingen det er behov for. Vi starter med utredningsmidler i 2025 og legger inn midler til fullfinansiering av prosjektet i 2026.

Nytt driftsanlegg for Trondheim Bydrift

Sentralanlegget for Trondheim bydrift er fra 1964, og overmodent for fornyelse da det ikke tilfredsstillende dagens lov- og forskriftskrav. SV og Rødt mener anleggets nåværende plassering på Valøya er bortimot optimal med tanke på effektivitet og logistikk, og vi vil bygge et helt nytt anlegg på stedet. Det er satt opp et nytt midlertidig garderobeanlegg som har forbedret arbeidsforholdene noe, men resten av anlegget må oppgraderes, og på sikt må permanente løsninger erstatte midlertidige. Dette vil forbedre arbeidsmiljøet, øke produktiviteten og være i tråd med kommunens byutviklingsstrategi "rett virksomhet på rett sted". Vi investerer for å bygge det første av tre nye anleggsbygg, inkludert garasje for en mer klimavennlig oppbevaring av gassbilene, og planlegger byggestart i 2026. Gjennom tidlig investering i kommende periode forsikrer vi oss at resten av anlegget bygges på Valøya.

Livssynsåpent seremonirom

Trondheim blir både mer mangfoldig og mer sekulært for hvert år som går. Det stiller nye krav til hvilke seremonirom befolkningen trenger. Livssynsåpne seremonirom er lokaler som kan brukes av alle, uavhengig av tro eller livssyn. Lokalene kan brukes til begravelser, bryllup, konfirmasjoner, minnemarkeringer og andre seremonier. Vi finansierer et livssynsåpent seremonirom på Charlottenlund innen 2028.

Samisk hus – Øvre Bakklandet 52

Det har lenge vært jobbet for et samisk hus i Trondheim – et samlingssted for det samiske miljøet og en mulighet for å vise fram og gjøre samisk historie og kultur synlig og kjent. Planene om å etablere dette på Øvre Bakklandet 52 var i praksis ferdige og godt forankret i det samiske miljøet da det nye blågrønne flertallet i Trondheim løp fra tidligere løfter. Etter den gang er også Sannhet- og forsoningskommisjonens rapport behandlet, gjennom det er behovet for å bidra til mer informasjon om samisk historie og kultur er ytterligere styrket. Vi aksepterer ikke ytterligere forsinkelser og setter av 30 millioner for å gjenopptarte prosjektet og etablere et samisk hus på Øvre Bakklandet 52.

Avslutter reguleringsarbeid Østmarka og Ringve

Området skal bevares som grøntstruktur i vedtatt KPA. Vi avslutter derfor reguleringsarbeidet med HVS og boliger.

Kutter investering i veginfrastruktur og boligater

SV og Rødt vil prioritere investeringer som er nødvendige for at kommunen skal kunne levere på våre lovpålagte krav. Det innebærer at vi må utsette andre investeringer, blant annet vil vi utsette asfaltering av grusveger som Martin Barstads veg og andre veier.

Færre investeringer i gravplasser

SV og Rødt omdisponerer midlene som er planlagt å bruke på kirkegårder via Kirkelig fellesråd, til å realisere nytt anlegg for Trondheim bydrift på Valøya.

Færre investeringer i kirkebygg

Vi tar ned investeringstakten en del på kirkebygg, blant annet for å kunne realisere et livssynsåpent seremonirom på Charlottenlund.

Kutter investering i Munkegata

Det er fint med paradegate, men vi mener dette ikke kan prioriteres når det går på bekostning av helt nødvendige investeringer i oppvekst og helse.

Kutter investering i seniorhus

Rødt og SV ønsker ikke at private aktører skal ta over deler av bo- og tjenestetilbudet for eldre og andre med særlige behov. Vi anerkjenner likevel behovet for å utvikle alternative boformer for eldre og andre med særlige behov slik at innbyggerne skal få mulighet til å bo og leve i godt tilrettelagte boliger. Vi mener dette arbeidet skal gjøres av kommunen selv og i samarbeid med boligstiftelsene. I første omgang er det viktig å følge opp bystyrevedtak fra november 2024 om samarbeid med Vår frue menighets stiftelse.

Investeringer	2025	2026	2027	2028
Bydelsbasseng Øst			20,0	150,0
Voldsminde barnehage og nærmiljøsentert	9,2	84,1	95,4	
Tre nye fritidsklubber	5,0	5,0	5,0	
To nye botiltak rus	5,0	45,0	5,0	45,0
Etablere brukerrom og samlokallisere lavterskeltjenester	0,0	6,0	53,0	-38,0
Nytt driftsanlegg for Trondheim Bydrift	5,0	45,0		5,0
Livsynsåpent seremonirom	0,0	5,0	30,0	55,0
Samisk hus i Øvre Bakklandet 52	15,0	15,0		
Avslutter reguleringsarbeid Østmarka og Ringve	-2,1			
Lavere investering i veginfrastruktur og bolig-gater	-13,1	-3,1	-3,1	-3,1
Færre investeringer i gravplasser		-20,0	-20,0	
Færre investeringer i kirkebygg	-13,2	-21,2	-11,0	-10,7
Kutter investering i Munkegata	-2,0	-3,0	-10,0	-235,0
Kutter investering i seniorhus			-2,0	-50,0
Investeringer totalt (MNOK)	8,8	157,9	162,4	-81,7
Økning i bykassefinansierte lån	0,89	79,00	120,71	89,40
Økning i eksternfinansierte lån	2,15	19,90	2,23	-21,77
Gjeldsgrad	85,1%	86,2%	87,9%	87,2%

Drift

Oppvekst

Oppvekstsektoren i Trondheim er avgjørende for å gi barn og unge en trygg og god start på livet, samtidig som den bygger grunnlaget for et rettferdig og inkluderende samfunn. For å sikre dette styrker vi grunnbemanningen i skolen og barnehagen. Vi gjennomfører oppvekstreformen for å sørge for at barn og familier får helhetlig hjelp, og øker bemanningen i barnevernet for å sikre at de mest sårbare barna får rask og god støtte. Ved å investere i oppvekstsektoren legger vi til rette for at alle barn i Trondheim får like muligheter til å lykkes og trives, uansett bakgrunn. Dette er en politikk for mindre forskjeller og sterkere fellesskap, i tillegg til at det er en politikk som sparer samfunnet for utgifter på lang sikt.

Barnehage

I barnehagen skal kommunens minste innbyggere møte trygge voksne med tid og overskudd til å se dem og følge opp de behovene som melder seg. Sånn er det dessverre ikke alltid. Sektoren har høyt sykefravær, og høy og dyr vikarbruk. Løsningen på dette er åpenbart å styrke grunnbemanningen, noe forsøksordningen med toppet bemanning har vist. «Toppet» bemanning er i realiteten normal bemanning med forventet fravær. SV og Rødt vil budsjettere for normal bemanning, ikke minimumsbemanning, og vil videreføre erfaringene fra forsøksprosjektet.

Flere faste ansatte

Bemanningen i de kommunale barnehagene i Trondheim har vært for lav over lengre tid. Derfor går SV og Rødt inn for å øke antall faste ansatte i barnehagen. Vi vil også reversere byrådets effektiviseringstiltak, det er nok effektivisering nå, på tide med skikkelig bemanning. Dette vil føre til større trygghet for barna som får møte de samme kjente ansiktene hver dag, men også en bedring av ansattes arbeidsvilkår. Vi mener også at flere folk på jobb vil redusere den fysiske og psykiske belastningen arbeid i barnehage innebærer, og dermed redusere sykefraværet.

Tilskuddsordning til utstyr

Barnehageansatte bruker flere tusen kroner på klær og utstyr hvert år fra egen lomme. Det hadde vært absurd om vi ba anleggsarbeidere kjøpe eget verneutstyr. Barnehageansatte har ingen rettslig krav på klesgodtgjørelse, derfor foreslår vi en tilskuddsordning som tar vekk litt av de personlige utgiftene ansatte må ha. Ordningen vil sikre 1 500 kr per år til hver ansatt, både i kommunale og private barnehager.

Skole

Bemannings situasjonen i skolen er blitt stadig mer kritisk. Antall elever med behov for tilrettelegging har økt, krav til utdanning har medført høyere lønnsutgifter, og sosioøkonomiske forhold har gjort situasjonen svært krevende for enkelte skoler. Nær halvparten av skolene i Trondheim greier ikke å innfri opplæringslovens krav til bemanning og individuell oppfølging.

Ved å sikre at grunnbemanningen i skolen kommer på et nivå som opprettholder lærernormen og innfrir elevenes rettigheter, vil også lærerne få en bedre hverdag. Budsjettet som byrådet presenterte tar utgangspunkt i en eventyrlig nedgang i sykefravær, men dette skjer ikke av seg selv. Økningen i grunnbemanningen i skolen skal sikre at vi både har nok pedagoger og tilstrekkelig sosialfaglig kompetanse i skolen.

Flere faste ansatte

Det kreves et ekstraordinært løft for å oppfylle lærernormen. SV og Rødts budsjett foreslår en kraftig økning i grunnbemanningen utover byrådets budsjett. Dette bidrar til å oppfylle bemanningsnormen i grunnskolen og vil sikre bedre oppvekstvilkår for barna våre.

PP-tjenesten

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten må styrkes for å lukke avvik mellom vedtak og tilbud, og for å forkorte saksbehandlingstiden.

Barne- og familietjenesten

Beholde bemanning byomfattende barnevern

Byrådet kutter i tjenestene til de familiene og barna som trenger kommunen aller mest. Kuttet vil gi alvorlige konsekvenser for de mest sårbare barna, ungdommene og familiene i kommunen.

Før sommeren stoppet venstresiden (sammen med Frp), en nedbemanningsprosess innenfor dette området. Det var den gang rundt 20 ansatte som ble meldt overtallige. Det kuttet byrådet foreslår, vil omfatte enda flere ansatte. Det vil kunne medføre en pulverisering av et sterkt og godt fagmiljø som er utviklet over år.

De ansatte innenfor dette området arbeider med familier for å unngå plassering av barn. Ansatte følger opp familier med sped- og småbarn, samarbeider tett med skole og hjelpeapparat. De følger opp ungdom som står i fare for å havne utenfor gjennom å hindre frafall fra arbeidsliv og skole. Målet for arbeidet er at familier med sammensatte utfordringer skal holde sammen og å håndtere sine egne liv. Uten nok ansatte er det ikke mulig å kunne levere disse tjenestene. Kuttene det legges opp til vil medføre økte utgifter i fremtiden. SV og Rødt vil beholde bemanningen på dagens nivå, og reverserer kuttet på 30 millioner.

Gjennomføre oppvekstreformen

Oppvekstreformen trådte i kraft fra 1. januar 2022. Hensikten med reformen var blant annet å bedre barnevernsarbeidet, sørge for flere plasseringer av barn i private nettverk, og hindre unødvendige institusjonsplasseringer. For å få til dette må det forebyggende arbeidet bli bedre og fagmiljøene i kommunen må samarbeide mer på tvers av de ulike sektorene. Vi setter av en ekstra pott med midler og ber om at byrådet reetablerer og forsterker det positive arbeidet som "0-24 samarbeidet" måtte avslutte i 2021.

Styrke Utseksjonen

Utseksjonen arbeider med oppsøkende sosialt arbeid og bidrar med støtte og oppfølging av ungdommer som har ulike utfordringer. Tiltaket er rus- og kriminalitetsforebyggende for ungdom mellom 13 og 25 år. De samarbeider bredt med det øvrige hjelpeapparatet, og møter risikoutsatte ungdommer for å skape endring og å bistå ungdom til å mestre eget liv. Tiltaket trenger en permanent styrking.

Helse- og avlastningstjenester for barn og unge

Byrådet legger opp til et dramatisk kutt innenfor dette området. Helse - og avlastningstjenestene gir helt nødvendig hjelp til familier som har barn med ulike funksjonsvariasjoner og helseutfordringer. Området preges også av at det er en økning i antallet barn og unge med diagnoser innen autismespekteret. Vi styrker området sammenlignet med byrådets forslag.

Oppvekst, tiltak	2025	2026	2027	2028
Barnehage - flere faste ansatte	18,2	19,0	29,7	29,7
Barnehage, tilskudd: utstyr til ansatte	4,2	4,2	4,2	4,2
Skole - bemanning	35,0	50,0	55,0	70,0
PPT	2,0		1,0	1,0
Byomfattende barnevern	30,0	30,0	30,0	30,0
Gjennomføre oppvekstreformen	5,0	5,0	5,0	5,0
Helse - og avlastningstjenesten for barn og unge	20,0	10,0	10,0	10,0
Styrke Utseksjonen	3,0	3,0	3,0	3,0
Sum oppvekst (MNOK)	117,4	121,2	137,9	152,9

Sosiale tjenester

SV og Rødt styrker de sosiale tjenestene betydelig gjennom perioden. Det er disse tjenesteområdene som i størst grad bistår de gruppene i befolkningen som strever mest med alvorlige utfordringer knyttet til fattigdom, utenforskap, psykisk helse og rusproblematikk.

Bo- og aktivitetstilbudene våre driver med et omfattende omstillingsarbeid. Vi mener arbeidet ikke skal motiveres av å spare, men for å sikre menneskene som trenger dette tilbudet et verdig og godt liv. Vi styrker området.

Arbeid og velferd er grunnleggende for å sikre verdighet og like muligheter for alle i Trondheim. Derfor ønsker vi å styrke denne sektoren gjennom konkrete tiltak som å øke sosialhjelpsatsene og øke bemanningen i NAV, slik at flere får den hjelpen de trenger. Vi vil forbedre oppfølgingen

av de som står lengst unna arbeidslivet. En sterk velferdstjeneste bidrar ikke bare til å løfte enkeltmennesker, men til å bygge et samfunn med mindre ulikhet og større fellesskap.

Behandling av rusmiddelavhengige foregår i stor grad i helseforetak med støtte fra kommunen, men kutt og effektivisering slik byrådet foreslår, gir kortere behandlingstid og dårligere behandlingstilbud. SV og Rødt vil styrke de kommunale tjenestene innen psykisk helse og rus, og etablere tjenester som kan bistå utenfor ordinær arbeidstid og arbeidssted. Det er også viktig at pårørende, og spesielt barn av rusmiddelavhengige, sikres hjelp og veiledning gjennom hele behandlings- og rehabiliteringsprosessen.

Bo- og aktivitetstilbud

Det er slått fast gjennom flere år at både organisering og budsjettering har bidratt til store utfordringer i BoA. I byrådets budsjettforslag mener de BoA har et merforbruk på 60 millioner. Vi mener dette skyldes underfinansiering. Derfor går vi inn for å styrke budsjettammen til bo- og aktivitetstilbudet i Trondheim.

Mer sosialhjelp

Vedvarende økonomiske bekymringer bidrar til å forsterke andre problemer i folks liv. Både fra et samfunnsøkonomisk og menneskelig perspektiv, er det viktig å øke sosialhjelpssatsene som et fattigdomsbekjempende tiltak. Vi øker satsene med 10 % og gir barnetillegg til alle barn.

I SIFOS nye anbefalinger for sosialhjelpssatser frarådes kommunene å avkorte sosialhjelpssatsene for barnerike familier. De viser til at dette vil føre til at samtlige barn i husholdningen det gjelder ikke vil kunne leve på et forsvarlig livsoppholdsnivå, og at det vil gå utover prinsippet om barnets beste. Barnefamilier som lever av sosialhjelp skal motta barnetillegg for samtlige barn i familien.

I dag mottar ungdom under 25 år en lavere sats enn de over 25 år. De ungdommene som lever av sosialhjelp skal ha verdige liv og en mulighet til å være økonomisk selvstendige. Vi fjerner derfor den urettferdige ungdomssatsen.

NAV

Som følge av dyrtid og at vi over tid har tatt i mot flere flyktninger, er behovet for ansatte som kan drive sosialfaglig oppfølging i NAV stort. De siste årene har det kommet rekordmange søknader om sosialhjelp. Dersom ansatte på NAV skal kunne gi god sosialfaglig oppfølging må de være mange nok på jobb og ha god nok tid til å hjelpe innbyggerne videre til arbeid, arbeidsrettede tiltak og/eller helsefaglig oppfølging. Vi reverserer dette usosiale kuttet fra byrådet.

Dialogsenteret

Dialogsenterets viktige rolle i det langsiktige integreringsarbeidet kan ikke erstattes av frivilligheten. For SV og Rødt er det samhandlingen mellom og kombinasjonen av en sterk offentlig innsats og et mangfoldig organisasjonsliv som sikrer bredden i hjelpetiltakene våre.

Arbeidet mot sosial kontroll og bekjempelse av æresrelatert vold må fortsette. Vi viderefører dialogsenteret og vil vurdere styrking de kommende årene i tråd med økning av innbyggere med innvandrings/flyktningebakgrunn.

Frivillige og ideelle

Byrådet flytter midler fra dialogsenteret og over til frivillige på flyktningfeltet. Vi beholder heller dialogsenteret og det viktige integreringsarbeidet de har fått ansvar for i kommunen.

Rus og psykisk helse

Flere botiltak for rusavhengige

Slik boligsituasjonen er i dag mangler vi nok forsvarlige tilbud til alle de ulike målgruppene. SV og Rødt har tillit til at fagfolkene på området vil kunne prioritere hvilken målgruppe man bør etablere botiltak for først. Beliggenheten på tiltakene vil kunne påvirke hvilken målgruppe botiltakene er best egnet for. SV og Rødt vil sørge for at det er differensierte botilbud til de ulike målgruppene som strever med rusavhengighet. Det er behov for flere botiltak med helse- og sosialfaglige ansatte. Vi setter av midler for drifte flere botiltak gjennom perioden. Vi mener dette vil føre til besparelser på utgifter knyttet til midlertidige boliger for bostedsløse og legger inn en besparelse på dette de to siste årene.

Brukerrom

SV og Rødt vil ha på plass et brukerrom for rusavhengige så raskt som mulig. Brukerrommet skal bemannes av helse- og sosialfaglig ansatte med spesialistkompetanse på dette feltet. Vi setter av driftsmidler for å opparbeide mer kompetanse allerede fra 2025.

Ambulerende og lavterskeltjenester

Byrådet legger opp til en midlertidig reduksjon i utgifter til bemanning på feltet. Vi vil beholde fagkompetansen og bemanningen.

Brygga

Stavne arbeid og inkludering KF er et viktig kommunalt foretak. Avdeling Brygga driver arbeidsrettet rusrehabilitering med mål om integrering i ordinært arbeids- og samfunnsliv. Byrådet foreslår å redusere tilbudet på Brygga som en del av effektiviseringskravet til Stavne og kutter 2 millioner. SV og Rødt mener arbeidet de gjør, og har gjort på Brygga over tid, er av høy kvalitet og at de bør anerkjennes som en aktør som er vesentlig i vår kommune for å bistå rusavhengige til verdige og gode liv. Vi opprettholder dette tilbudet.

Studenthelse

Flere studenter opplever psykiske eller sosiale vansker i studietiden. For at kommunen skal fullt innfri sitt lovpålagte ansvar om å gi nødvendige helsetjenester til innbyggerne må tilskuddet til den psykiske helsetjenesten i studentsamskipnaden økes til tilsvarende tilskudd fra Helse

Midt-Norge. SV og Rødt foreslår å styrke SITs psykiske helsetjeneste med en større sats per student for å bedre ta vare på studentene.

Sosiale tjenester, rus og psykisk helse, tiltak	2025	2026	2027	2028
Bo- og aktivitetstilbud	50,0	50,0	67,0	74,0
Mer sosialhjelp	75,0	75,0	75,0	75,0
NAV		5,0	10,0	10,0
Dialogsenteret	3,0	3,0	3,0	3,0
Frivillige og ideelle organisasjonenes arbeid	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Flere botiltak for rusavhengige			10,0	10,0
Midlertidige boutgifter			-15,0	-15,0
Brukerrom	2,5	5,0	5,0	5,0
Brygga	2,0	2,0	2,0	2,0
Ambulerende og lavterskeltjenester	9,1			
Studenthelse	1,3	1,3	1,3	1,3
Sum sosiale tjenester, rus og psykisk helse (MNOK)	142,4	140,8	157,8	164,8

Kultur og friluftsliv

Idrett, kultur og friluftsliv gir muligheter for deltakelse, mestring og bedre folkehelse, samtidig som de styrker fellesskapet. SV og Rødt ønsker derfor å prioritere bred deltakelse gjennom økte midler til fritidsklubber, inkluderingsmidler for livssyns åpne seremonirom og en kulturskole for alle. For å sikre et levende kunst- og kulturliv foreslås det å øke rammene for søkbare midler slik at flere får mulighet til å delta og oppleve mestring, samtidig som vi styrker demokratiet og den kulturelle utviklingen i Trondheim.

Kulturskole for alle

Vi øker antall plasser og antall friplasser på kulturskolen slik at flere lavinntektsfamilier kan delta i kulturskoleaktiviteter. Antall plasser økes med 400 elevplasser og inntektsgrensen for friplass økes til 5G.

Dirigentstøtte

For å sikre både profesjonalitet for skolekorps og kor, og samtidig bidra til at kostnadene for de som deltar holdes nede, ønsker SV og Rødt en videre opptrapping av dirigentstøtten. Skolekorpene og skolekorenes største utgift er dirigenter og instruksjon. Det er over tid satset på utdannede dirigenter i opplæringen, som sikrer høyt musikalsk og pedagogisk nivå på

tilbudet. Skolekorpene og skolekorene er viktige utviklingsarenaer, både sosialt og musikalsk, og bidrar samtidig til gode lokalmiljøer. Organisasjonene driftes av frivillige, og det er en stor oppgave å finansiere lønnskostnader på frivillig basis. I mange tilfeller må dette løses med økt egenbetaling fra foreldrene. For å sikre at kostnadene for de som deltar holdes nede, ønsker SV og Rødt en videre opptrapping av dirigentstøtten.

Fritidsklubber

SV og Rødt setter inn ekstra midler for å drifte én ny fritidsklubb per år, som beskrevet under investeringskapitlet.

Økt støtte til det profesjonelle og frivillige kulturlivet

SV og Rødt mener at frie midler er avgjørende for et levende kulturliv. Ekstra midler vil kompensere for prisveksten og gi rom for nye prosjekter både for profesjonelle og frivillige aktører. SV og Rødt øker disse postene med til sammen 2 millioner kroner.

Rosendal Teater

Bystyret viser til tidligere vedtak om at kommunen skal trappe opp bevilgningene til Rosendal i tråd med statlige økninger og legger inn 1 million for å møte disse føringene.

Ramallah-stipendet

Trondheim har en lang tradisjon med å vise solidaritet og både vennskapsbysamarbeidet og kunstnerstipendet med Ramallah har vært viktige for å ha dialog og vise støtte til det palestinske folket. Behovet for å vise solidaritet med det palestinske folket er viktigere enn noen gang. SV og Rødt viderefører Ramallah-stipendet.

Leie seremonirom

I påvente av nytt seremonirom i 2028 velger SV og Rødt å sikre muligheten til å leie et livssynsåpent seremonirom som kan brukes av de som har behov for det. Dette kan brukes til begravelser, bryllup, konfirmasjoner, minnemarkeringer og andre seremonier.

Trondheimsregionens Friluftsråd

Vi beholder tilskuddet til Trondheimsregionens friluftsråd for å opprettholde aktivitet.

Kultur og friluftsliv, tiltak	2025	2026	2027	2028
Flere plasser totalt i kulturskolen	6,0	6,0	6,0	6,0
Flere friplasser i kulturskolen	2,0	2,0	2,0	2,0
Dirigentstøtte	0,6	0,6	0,6	0,6
3 nye fritidsklubber		3,9	8,9	13,9
Mer tilskudd til kultur (proff- og frivilligpott)	2,0	2,0	2,0	2,0
Rosendal Teater	1,0	1,0	1,0	1,0
Beholder Ramallah-stipend	0,1	0,1	0,1	0,1
Leie seremonirom	1,5	1,5	1,5	1,5
Tilskudd til Trondheimsregionens Friluftsråd	0,2	0,2	0,2	0,2
Sum kultur og friluftsliv (MNOK)	13,4	17,3	22,3	27,3

Helse og omsorg

SV og Rødt mener det er avgjørende å styrke grunnbemanningen ved helse- og velferdssentrene i Trondheim kommune. Høyt arbeidspress preger sektoren og kan bidra til redusert tjenestekvalitet. Tilstrekkelig bemanning er nødvendig for at de ansattes kompetanse skal komme til sin rett. Dette vil ikke bare redusere sykefravær og øke livskvaliteten for brukerne, men også tiltrekke kvalifiserte fagfolk og forebygge behovet for mer omfattende tjenester. En sterk helse- og omsorgssektor er en investering i både nåtidens og fremtidens Trondheim, og et viktig skritt for å sikre bærekraftige og trygge tjenester.

Flere faste ansatte i sykehjem og omsorgsboliger

I lengre tid har driften av helsetjenestene i kommunen gått på sparebluss. Vi ønsker å rette opp i dette ved å styrke både grunnbemanningen og den generelle driftsrammen i sykehjem og omsorgsboliger. Dette betyr at det foreslåtte kuttet byrådet legger opp til der man sier opp aktivtører for å erstatte det viktige arbeidet de gjør med frivillige, ikke skal gjennomføres.

Mindre bruk av bemanningsbyrå i sykehjem

Bruken av private bemanningsbyråer i kommunale helsetjenester må gå ned. Vi velger å omprioritere noen av midlene som går til vikartjenester for å heller skaffe flere faste årsverk ved sykehjemmene i Trondheim. Hver vikar i helsetjenesten koster 30 % mer enn en ansatt på grunn av administrasjonskostnadene. Samtidig vet vi at faste ansatte har bedre arbeidsvilkår og får mer tilhørighet til arbeidsplassen sin.

Legevakt

Underfinansiering av medisinske tjenester vil i beste tilfelle bety en vanskeligere dag for arbeiderne, i verste tilfelle kan det bety at noen omkommer. I byrådets budsjettforslag legger de opp til en underfinansiering av legevakten og de medisinske tjenestene i kommunen. Vi velger heller å ta ansvar for å dekke behovene, og vi legger inn en økning av budsjetttrammen. Dette vil forbedre arbeidsmiljøet og gi de ansatte en mer forutsigbar arbeidshverdag. Ventetider vil gå ned og kvaliteten på tjenesten vil gå opp.

Helse og omsorg, tiltak	2025	2026	2027	2028
Flere faste ansatte	120,0	100,0	80,0	60,0
Mindre bruk av bemanningsbyrå	-60,0	-60,0	-60,0	-60,0
Legevakt	15,0	15,0	15,0	15,0
Sum helse og omsorg (MNOK)	75,0	55,0	35,0	15,0

Byutvikling, miljø og eiendom

Utviklingen av Trondheim som en mer miljøvennlig og bærekraftig by er viktig for å skape et levende byliv. SV og Rødt vil ikke prioritere prestisjeprosjekter og paradegater, men heller styrke driften i tjenester vi vet leverer. Derfor øker vi budsjetttrammen på BrukOm slik at de får mulighet til å starte flere butikker. Vi mener også det er viktig at naturområdene på Ladehalvøya bevares, og vil derfor prioritere en kartlegging av naturressursene. Slik vil vi målrettet gjøre byen vår til en mer naturvennlig by å bo i.

BrukOm

Det er behov for flere utsalgssteder for BrukOm, slik at flere kan benytte seg av tilbudet og distribueringslogistikken kan forenkles. Det er ikke mangel på gjenbruksvarer, heller et spørsmål om plass. Derfor styrker vi driftsrammen til BrukOm slik at man kan åpne flere utsalgssteder.

Bynaturpark på Ladehalvøya

Naturressursene på Ladehalvøya skal bevares som en del av kommuneplanens arealdel. Dette var en viktig seier for naturbevegelsen sammen med SV og Rødt i behandlingen av KPA som krever oppfølging i budsjettet. Vi bevilger planleggingsmidler til å kartlegge naturressursene og starte arbeidet med å styrke bynaturparken.

Munkegata

Istedenfor å bruke hundretalls millioner på en totalreovering av Munkegata som paradegate, velger SV og Rødt å sette av en mindre sum for å bedre tilpasse Munkegata til det levende bybildet, med mer beplantning og færre parkeringsplasser.

Miljølab

Vi mener det er essensielt å beholde kompetansemiljøet ved Miljølab, kommunens eget analysesenter. Miljølab representerer en unik kompetanse som kommunen trenger på daglig basis. Kompetansen kan også være avgjørende å ha rask tilgang til om en krisesituasjon skulle oppstå. Vi mener det er direkte uansvarlig av byrådet å foreslå å legge ned Miljølab for å spare 2,5 millioner i året.

Byarkitekten

Byarkitekten styrkes med ett årsverk for å iverksette arkitekturstrategien og gjøre Trondheim til en vakrere by.

Kutter vedlikehold

Voldsminde barnehage rives i 2025 for å gjøre plass til nytt nærmiljøsenters og barnehage.

Byutvikling, miljø og eiendom, tiltak	2025	2026	2027	2028
Tilskudd BrukOm	2,5	2,5	2,5	2,5
Bynaturpark på Ladehalvøya	1,0	2,0		
Munkegata	1,0	1,0	1,0	1,0
Miljølab	2,5	2,5	2,5	2,5
Byarkitekten	0,7	0,7	0,7	0,7
Kutt vedlikehold	-1,0			
Sum byutvikling, miljø og eiendom (MNOK)	6,7	8,7	6,7	6,7

Kutt i drift

Tilbake til formannskapsmodell

SV og Rødt opplever at byrådsmodellen for styringen av byen er mindre demokratisk enn formannskapsmodellen. Opposisjonens politikere har ikke samme tilgang på informasjon som byrådspolitikerne, og partssamarbeidet fungerer mye dårligere enn det gjorde før. Vi ser ingen grunn til å videreføre en dyrere og dårligere modell, og budsjetterer derfor med å gå tilbake til formannskapsmodellen, noe kommunen sparer 20 millioner i året på.

Redusere tilskudd til den norske kirke

Trondheim kommune betaler dobbelt så mye per innbygger enn Oslo i tilskudd til den norske kirke. Vi foreslår å redusere budsjettet slik at vi havner på nivå med Oslo.

Kutt i drift, tiltak	2025	2026	2027	2028
Byråd og folkevalgte	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Endring i tilskudd Kirkelig fellesråd	-20,0	-40,0	-40,0	-40,0
Sum kutt i drift (MNOK)	-40,0	-60,0	-60,0	-60,0

Finanstransaksjoner og skatt

Utbytte Trondheim Kino

Utbyttekravet til den kommunalt eide kinoen er for høyt, samtidig er de ansattes lønn for dårlig. Vi halverer forventet utbytte fra bedriften.

Gjeld og avdrag

Så lenge det er en bemanningskrise, ikke en økonomisk krise, reduserer vi nedbetaling av gjeld.

Disposisjonsfondet

Vi bruker ekstra midler fra staten til tjenester, ikke til å sette på disposisjonsfondet.

Endring i eiendomsskatt

SV og Rødt er opptatt av å redusere forskjellene i samfunnet. Derfor foreslår vi å øke bunnfradraget på bolig til 750 000kr. Bunnfradraget reduserer den delen av eiendommen som er skattepliktig, på den måten vil det gi en skattelettelse til de med ordinær bolig samtidig som satsene øker for boliger av høyere verdi. For å kompensere for bunnfradragøkningen, settes ny eiendomskattesats til 2.94‰. Dette innebærer også at vi reverserer byrådets forslag om å prisjustere eiendomsskatten.

Næringsvirksomheten i Trondheim har potensial for å bidra mer til fellesskapet. Derfor foreslår vi en gradvis økning på 0,5 promillepoeng i året i eiendomsskatten for næringseiendom for å muliggjøre våre styrkinger av de sosiale tjenestene i kommunen.

Vi ser det ikke som hensiktsmessig å kutte eiendomsskatten for studentboligene. Dette utgjør en marginal endring i leiekostnadene for studentene. Det er viktigere å styrke tjenestene i kommunen, det vil studentene også tjene på.

Finanstransaksjoner og skatt, tiltak	2025	2026	2027	2028
Redusert utbytte Trondheim Kino	3,0	3,0	3,0	3,0
Betaler kun lovpålagte minimumsavdrag	-163,2	-167,6	-178,1	-162,4
Betaler likevel noe ekstra avdrag	4,2	33,9	70,9	90,7
Reverserer avsetning på disposisjonsfondet	-46,6	-18,3	-19,0	-19,0
Bruker disposisjonsfondet, flyktningemidler fra 2024	-31,8			
Høyere eiendomsskatt på næringseiendommer	-42,5	-85,0	-127,5	-170,0
Prisjusterer eiendomsskatt	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0
Reduserer ikke eiendomsskatt på studentboliger		-11,0	-11,0	-11,0
Sum finanstransaksjoner og skatt (MNOK)	-314,9	-283,0	-299,7	-306,7

Handlingsregler	2025	2026	2027	2028
Renter og avdrag (mål = 9 %)	7,7 %	7,6 %	7,6 %	7,9 %
Gjeldsgrad (mål = 80 %)	85,0 %	86,2 %	87,9 %	87,2 %
Disposisjonsfondet (mål = 3 %)	2,9 %	2,8 %	2,6 %	2,5 %
Netto driftsresultat (anbefalt nivå = 1,75 %)	1,7 %	1,9 %	1,7 %	1,8 %

Verbale føringer – alle områder

Organisasjon

Arbeidstidsforsøk i omsorgssektoren

Skal vi lykkes med å rekruttere nok folk til helse- og omsorgssektoren, må vi tenke kreativt rundt hvordan vi kan gjøre sektoren attraktiv for ansatte i ulike livsfaser. Bystyret ønsker å sette av ressurser til ulike forsøk med 30 timers arbeidsuke i helsesektoren. Redusert arbeidstid i et belastende yrke kan bidra til økt trivsel, mindre sykefravær, mer attraktivitet og dermed høyere rekruttering.

Bystyret ønsker også forsøk på deltagende turnusplanlegging hvor ansatte kan være med på å lage turnuser som passer for deres livssituasjon. En del ansatte kan ha behov for mest mulig arbeid på dagtid for å få tid til omsorgsarbeid i hjemmet, andre kan ha ønske om konsentrert arbeidstid og lange vakter i perioder, for deretter å ta ut mer fritid. Vi kan bidra til å gjøre omsorgssektoren til en mer attraktiv arbeidsplass om de ansatte, med sine mange ulike ønsker og behov, selv kan delta i planleggingen av turnusene sine.

Tillitsreform

Samfunns målet med tillitsreformen er at innbyggerne i hele landet skal få offentlige tjenester med bedre kvalitet og til rett tid. På denne måten kan vi opprettholde innbyggernes høye tillit til offentlig sektor. Det innebærer å gi mer faglig frihet til de ansatte i førstelinjen og redusere unødvendige rapporterings- og dokumentasjonskrav. Det innebærer å styrke medbestemmelsen og mulighetene for å involvere tillitsvalgte, ansattes organisasjoner og innbyggere i systematisk arbeid for å utforme og utvikle tjenestetilbudet. Det betyr å utvikle en tillitsbasert ledelse. Bystyret mener tillitsreformen skal sørge for å gi ansatte i de tjenestene som arbeider nær innbyggere mer tid i møte med hver enkelt bruker. Bystyret ber byrådet følge opp tillitsreformen på alle tjenesteområdene.

Kommunal vikartjeneste

Bystyret ber byrådet fremme en sak til bystyret i løpet av våren 2025 som viser hvordan kommunen kan innføre en kommunal vikartjeneste med hele faste stillinger som skal dekke opp sykefravær innen de brukernære tjenesteområdene oppvekst, helse og velferd slik at innleie fra bemanningsbyråer avvikles. Hensikten er å forbedre arbeidsmiljøet, bedre kvaliteten på tjenestetilbudet og redusere sykefraværet, i tillegg til at det er et betydelig innsparingspotensial. I 2023 brukte kommunen over 230 millioner på innleie. I arbeidet med saken må hovedtillitsvalgte på de områdene som blir berørt involveres.

Inkluderende arbeidsliv

Alt for mange med redusert arbeidsevne og/eller behov for tilrettelegging i ulik grad står utenfor arbeidslivet. Bystyret ber byrådet, i samarbeid med de ansattes organisasjoner og tillitsvalgte,

legge fram en sak som viser hvordan kommunen kan bli bedre til å tilrettelegge arbeidet for ansatte med ulike tilpasningsbehov, og også ansette flere med behov for tilrettelegging. Dette skal ha som formål å gjøre kommunen til en mer inkluderende arbeidsplass og forebygge utenforskap, samt å gjøre flere arbeidskraftressurser tilgjengelig for kommunen.

Bolig og bomiljø

Allmennboliger og tredje boligsektor

Flere rimelige utleieboliger er nødvendig for å sikre en by hvor alle har råd til å bo, varierte og trygge nabolag og der alle har et godt hjem. Bystyret ønsker en tett oppfølging av ulike prosjekter innenfor tredje boligsektor jamfør målene satt i boligpolitisk plan. Bystyret ber byrådet legge til rette for at ideelle aktører og alternative boformer får en naturlig plass i oppbyggingen av nye boligområder, for eksempel på Nyhavna.

Bosetting av vanskeligstilte

Bystyret ber byrådet komme til bystyret med en sak som viser hvordan kommunen skal kunne tilby nok leiligheter til flyktningene vi tar i mot i de kommende årene, samtidig som vi ivaretar andre som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Saken skal inneholde en vurdering av om planlagt nedsalg bør revurderes for å oppnå dette. Bystyret ber byrådet legge fram en sak som viser hvordan kommunen kan investere i flere boliger uten at dette belaster husleia til dagens leietakere. Saken skal belyse de økonomiske og boligsosiale konsekvensene av andre husleiemodeller enn dagens.

Studentsamskipnaden

Bystyret ber byrådet legge frem en sak som viser hvordan Trondheim kommune kan gi prioritet til Studentsamskipnaden på egnede tomter/kommunale bygg nært campus eller sentrum til bygging av studentboliger, slik at dekningsgraden kan nå det nasjonale målet på 20 prosent for hvor stor andel av studentene som har anledning til å bo i en studentbolig som eies av studentsamskipnaden.

Møllenbergprosjektet

Statlig finansiering av områdeløft på Møllenberg gir bydelen store muligheter. Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en handlingsplan for satsinga der ulovlighetsoppfølging og arbeid mot hyblifisering styrkes. Saken må vise hvordan bestemmelsen i kommuneplanens arealdel som skal forhindre oppdeling av boliger til hybler har slått ut for bomiljøet i bydelen. Saken må også beskrive hvordan brudd på denne bestemmelsen følges opp og hva som kan gjøres for å avdekke og unngå uønsket hyblifisering.

Klima og næring

Kommunalt investeringssselskap i fornybar energi

Bystyret ber byrådet legge frem en sak som viser hvordan et kommunalt investeringssselskap for fornybar energi i form av solceller, geotermisk energi og andre fornybare energikilder kan utnytte energipotensialet i og ved kommunale bygg for å høste økonomiske og miljømessige fordeler av energiproduksjonen.

Bygge Sesam ressurs

Bystyret ber byrådet prioritere tilrettelegging for at Sesam Ressurs sitt ettersorteringsanlegg blir lagt til Trondheim, fortrinnsvis på en tilstøtende tomt til forbrenningsanlegget på Heimdal.

Byutvikling og samferdsel

Elsa Laula Renbergs plass

Bystyret ønsker at plassen oppgraderes til et godt byrom og ber byrådet prioritere 2 millioner kroner av vedtatte investeringer i parker og byrom, til å utvikle byrommet i samarbeid med nærliggende og relevante eiendomsbesittere i nærheten, jmf vedtak i formannskapet 8. juni 2021

Gråkallbanen

Bystyret ber byrådet sørge for at vedlikeholdsavtalen med Gråkallbanen forlenges, og at det legges til rette for en utvidelse av banen i retning sentralstasjonen.

Munkegata

For å få bedre plass til folk, næring og kultur i Munkegata, endres parkeringsplassene til langsgående parkering. Bystyret ber byrådet belyse kostnader og konsekvenser i en sak.

Kultur, idrett og friluftsliv

Scenesnakk / Konsertbyen Trondheim

Scenesnakk har bidratt til å løfte fram de helårs konsertscenene vi har i Trondheim og synliggjøre bredden i konserttilbudet gjennom Konsertbyen Trondheim. Det er godt dokumentert at dette ikke bare gir rike konsertopplevelser, men også ringvirkninger til annet næringsliv i Trondheim, samt at det løfter frem nye artister. Bystyret ber byrådet fremme en sak som viser hvordan det kan sikres støtte til Scenesnakk også etter 2025, gjerne i samarbeid med næringslivet.

Frostadveien som lokalt bydelskulturhus

Frostadveien 2 er under etablering som et kulturhus med en rik variasjon av aktiviteter. Bystyret er opptatt av at det også må sikres at bygget fungerer som et bydelskulturhus hvor lokale

aktører har tilgang på lokaler, som for eksempel arbeidsplasser. Bystyret ber byrådet i samarbeid med lokale aktører sikre at dette kommer på plass.

Livssyns åpne seremonirom

En stadig større del av befolkningen ønsker å benytte livssyns åpne seremonirom ved bisettelser, men vi har ikke tilstrekkelig kapasitet til dette i dag. I påvente av at det etableres flere slike seremonirom i offentlig regi, ber bystyret byrådet om å etablere en leieavtale for at privat eide seremonirom kan benyttes uten den ekstra kostnaden dette medfører for den enkelte.

Sluppenbølgen

Bystyret ønsker at 'Sluppenbølgen' blir reetablert som et ekstra tilbud for elvepadlermiljøet og ber byrådet sikre at det legges fram en reguleringsplan for å få dette på plass.

Kommunen som gravplassmyndighet

Bystyret ber byrådet legge fram en sak som beskriver hvordan kommunen kan ta over Kirkelig fellesråds rolle som gravplassmyndighet.

Oppvekst

Periodemål også for private barnehager

Periodemålene for oppvekst og utdanning stiller krav til de kommunale barnehagene og forplikter barnehagene til å følge opp Trondheimpløftet. Vi forventer at det stilles samme krav til de private barnehagene i kommunen, slik at vi kan sikre et helhetlig løft i oppvekststjenestene i kommunen. Bystyret ber byrådet sikre at de samme forpliktelsene i periodemål 1 og 2 for oppvekst og utdanning stilles til de private barnehagene i kommunen.

Leksefri og leksehjelp

Hjemmelekser skaper forskjeller mellom elever med ressurssterke foreldre som har tid til å følge opp, og de elevene med foreldre som av ulike årsaker ikke kan hjelpe til med hjemmelekser. Vi ønsker derfor at mest mulig av skolearbeidet skal skje på skolen, hvor alle elever uansett forholdene på hjemmebane får støtte. I 2019 satte kommunen i gang et prøveprosjekt med leksefri og leksehjelp på fire utvalgte skoler, etter initiativ fra nåværende oppvekstbyråd. Bystyret ber byrådet gjenoppta prosjektet.

Mat i barnehagene

Mat er en viktig del av omsorgstilbudet i barnehagene våre. Det er ulike mattilbud, ulike fasiliteter for å lage mat og ulik kompetanse i barnehagene. Bystyret ber om en sak som omhandler mat i barnehagene. Saken må synliggjøre hvordan ordningene fungerer i dag for både ansatte og barna, og hvordan man kan forbedre eller utvide ordningene. Kostnadsberegninger må følge de ulike mulighetene for forbedringer eller utvidelser.

Fordelingen av midler til spesialpedagogikk

Bystyret ber byrådet legge frem en sak som vurderer om tildelingsmodellen for midler til spesialpedagogikk i skolen er treffsikker med tanke på behovet de ulike skolene og bydelene har. Saken må belyse andre alternativer for å fordele levekårsmidlene og om det er tilstrekkelig å tildele dedikerte midler til spesialpedagogikk utelukkende til kategori 3-elever.

Sosiale tjenester

Kommunal botiltak som omsorgstiltak innen barnevern

I Institusjonsutvalgets NOU 2023:24 foreslås det å opprette kommunale botiltak som omsorgstiltak innen barnevernet. I Trondheim kommunens høringssvar ba man om at dette forslaget ble nærmere utredet, og at det må komme tydelig frem hvordan kommunale botiltak skal differensieres i forhold til statlige institusjoner og helsetjenester, både når det gjelder faglig innretning og økonomi. Bystyret ber byrådet gjennom KS samarbeidet eller andre relevante samarbeidsforum ta initiativ til denne utredningen.

Rusboliger

Bystyret ber byrådet om å følge opp intensjonen i “Boligmatrixe psykisk helse og rus” og utvide samarbeidet med aktuelle ideelle aktører for å etablere og drifte boliger for målgruppen.

Utvide aldersgrense for helsestasjon for ungdom

Mange studenter står uten tilgang til helsetjenester, ved å øke aldersgrensen for helsestasjon for ungdom vil flere studenter kunne benytte seg av tilbudet. Bystyret ber byrådet øke aldersgrensen for HfU til 26 år.

Helse og omsorg

BPA skal i kommunal egenregi

Bystyret ber byrådet legge fram en sak som viser hvordan tjenestene med brukerstyrte personlige assistenter (BPA) kan organiseres i kommunal egenregi.

Kommunal kreftkoordinator

I Trondheim har vi en kreftkoordinator på 210 000 innbyggere, til sammenligning har Bergen tre stillinger. En kreftkoordinator er et lavterskeltilbud til krefttrammede, etterlatte og pårørende. Det trengs ingen henvisning. Koordinatoren skal ha oversikt over tilbudene som finnes i kommunen, kartlegge pasientens behov og henvise til rett instans. Med et økende antall som får og overlever kreft er økt koordinatorressurs for å bygge kompetanse, rutiner og systemer for kommunens kreftomsorg, herunder innføre “pakkeforløp hjem” og sikre kreftpasienter psykososial oppfølging også etter endt behandling på sykehuset. Byrådet bes om å komme med en sak til bystyret som viser hvordan den kommunale kreftomsorgen kan styrkes og innarbeide eventuelle økonomiske konsekvenser i framtidig handlings - og økonomiplan.

Tabellene samlet

Investeringer	2025	2026	2027	2028
Bydelsbasseng Øst			20,0	150,0
Voldsminde barnehage og nærmiljøsentere	9,2	84,1	95,4	
Tre nye fritidsklubber	5,0	5,0	5,0	
To nye botiltak rus	5,0	45,0	5,0	45,0
Etablere brukerrom og samlokalisere lavterskeltjenester	0,0	6,0	53,0	-38,0
Nytt driftsanlegg for Trondheim Bydrift	5,0	45,0		5,0
Livsønsåpent seremonirom	0,0	5,0	30,0	55,0
Samisk hus i Øvre Baklandet 52	15,0	15,0		
Avslutter reguleringsarbeid Østmarka og Ringve	-2,1			
Lavere investering i veginfrastruktur og bolig-gater	-13,1	-3,1	-3,1	-3,1
Færre investeringer i gravplasser		-20,0	-20,0	
Færre investeringer i kirkebygg	-13,2	-21,2	-11,0	-10,7
Kutter investering i Munkegata	-2,0	-3,0	-10,0	-235,0
Kutter investering i seniorhus			-2,0	-50,0
Investeringer totalt (MNOK)	8,8	157,9	162,4	-81,7
Økning i bykassefinansierte lån	0,89	79,00	120,71	89,40
Økning i eksterntfinansierte lån	2,15	19,90	2,23	-21,77
Gjeldsgrad	85,1%	86,2%	87,9%	87,2%

Oppvekst, tiltak	2025	2026	2027	2028
Barnehage - flere faste ansatte	18,2	19,0	29,7	29,7
Barnehage, tilskudd: utstyr til ansatte	4,2	4,2	4,2	4,2
Skole - bemanning	35,0	50,0	55,0	70,0
PPT	2,0		1,0	1,0
Byomfattende barnevern	30,0	30,0	30,0	30,0
Gjennomføre oppvekstreformen	5,0	5,0	5,0	5,0
Helse - og avlastningstjenesten for barn og unge	20,0	10,0	10,0	10,0
Styrke Utseksjonen	3,0	3,0	3,0	3,0
Sum oppvekst (MNOK)	117,4	121,2	137,9	152,9

Sosiale tjenester, rus og psykisk helse, tiltak	2025	2026	2027	2028
Bo- og aktivitetstilbud	50,0	50,0	67,0	74,0
Mer sosialhjelp	75,0	75,0	75,0	75,0
NAV		5,0	10,0	10,0
Dialogsenteret	3,0	3,0	3,0	3,0
Frivillige og ideelle organisasjonenes arbeid	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Flere botiltak for rusavhengige			10,0	10,0
Midlertidige boutgifter			-15,0	-15,0
Brukerrom	2,5	5,0	5,0	5,0
Brygga	2,0	2,0	2,0	2,0
Ambulerende og lavterskeltjenester	9,1			
Studenthelse	1,3	1,3	1,3	1,3
Sum sosiale tjenester, rus og psykisk helse (MNOK)	142,4	140,8	157,8	164,8

Kultur og friluftsliv, tiltak	2025	2026	2027	2028
Flere plasser totalt i kulturskolen	6,0	6,0	6,0	6,0
Flere friplasser i kulturskolen	2,0	2,0	2,0	2,0
Dirigentstøtte	0,6	0,6	0,6	0,6
3 nye fritidsklubber		3,9	8,9	13,9
Mer tilskudd til kultur (proff- og frivilligpott)	2,0	2,0	2,0	2,0
Rosendal Teater	1,0	1,0	1,0	1,0
Beholder Ramallah-stipend	0,1	0,1	0,1	0,1
Leie seremonirom	1,5	1,5	1,5	1,5
Tilskudd til Trondheimsregionens Friluftsråd	0,2	0,2	0,2	0,2
Sum kultur og friluftsliv (MNOK)	13,4	17,3	22,3	27,3

Helse og omsorg, tiltak	2025	2026	2027	2028
Flere faste ansatte	120,0	100,0	80,0	60,0
Mindre bruk av bemanningsbyrå	-60,0	-60,0	-60,0	-60,0
Legevakt	15,0	15,0	15,0	15,0
Sum helse og omsorg (MNOK)	75,0	55,0	35,0	15,0

Byutvikling, miljø og eiendom, tiltak	2025	2026	2027	2028
Tilskudd BrukOm	2,5	2,5	2,5	2,5
Bynaturpark på Ladehalvøya	1,0	2,0		
Munkegata	1,0	1,0	1,0	1,0
Miljølab	2,5	2,5	2,5	2,5
Byarkitekten	0,7	0,7	0,7	0,7
Kutt vedlikehold	-1,0			
Sum byutvikling, miljø og eiendom (MNOK)	6,7	8,7	6,7	6,7

Kutt i drift, tiltak	2025	2026	2027	2028
Byråd og folkevalgte	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Endring i tilskudd Kirkelig fellesråd	-20,0	-40,0	-40,0	-40,0
Sum kutt i drift (MNOK)	-40,0	-60,0	-60,0	-60,0

Finanstransaksjoner og skatt, tiltak	2025	2026	2027	2028
Redusert utbytte Trondheim Kino	3,0	3,0	3,0	3,0
Betaler kun lovpålagte minimumsavdrag	-163,2	-167,6	-178,1	-162,4
Betaler likevel noe ekstra avdrag	4,2	33,9	70,9	90,7
Reverserer avsetning på disposisjonsfondet	-46,6	-18,3	-19,0	-19,0
Bruker disposisjonsfondet, flyktningemidler fra 2024	-31,8			
Høyere eiendomsskatt på næringseiendommer	-42,5	-85,0	-127,5	-170,0
Prisjusterer eiendomsskatt	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0
Reduserer ikke eiendomsskatt på studentboliger		-11,0	-11,0	-11,0
Sum finanstransaksjoner og skatt (MNOK)	-314,9	-283,0	-299,7	-306,7

Handlingsregler	2025	2026	2027	2028
Renter og avdrag (mål = 9 %)	7,7 %	7,6 %	7,6 %	7,9 %
Gjeldsgrad (mål = 80 %)	85,0 %	86,2 %	87,9 %	87,2 %
Disposisjonsfondet (mål = 3 %)	2,9 %	2,8 %	2,6 %	2,5 %
Netto driftsresultat (anbefalt nivå = 1,75 %)	1,7 %	1,9 %	1,7 %	1,8 %